

de Landeigenaar in Vlaanderen



BELGIË - BELGIQUE
P.B.
3950 BOCHOLT I
12/3118

LANDELIJK VLAANDEREN | VERENIGING VAN BOS- LAND EN NATUUREIGENAARS V.Z.W. | NR 46 | TRIMESTRIEEL | FEBRUARI, MAART, APRIL 2010

Inhoud

- blz. 01** Woord van de voorzitter
- blz. 04** Eerherstel van de economische pijler van het multifunctioneel bosbeheer
- blz. 07** *Inventaris Bouwkundig Erfgoed* juridisch vastgesteld
- blz. 10** RUP's
- blz. 11** *Koepel Vlaamse Bosgroepen* opgericht Taakstelling



Voorzitter Philippe Casier

Woord van de voorzitter

Door het venster kijkend naar onze eerste witte Kerstmis sedert vele jaren, wil ik mijn beste wensen betuigen voor 2010.

Landelijk Vlaanderen (LV) zal voortaan met een wat gewijzigde organisatie werken, na het vertrek van *Tom Anthonis*, die ik tevens wil bedanken voor de vele jaren inzet. Ingevolge talrijke interne besprekingen over onze werking mikken we thans op versterkte relaties met diverse bevriende organisaties werkzaam in het vlaamse buitengebied.

Zo kunnen wij nu reeds rekenen op de logistieke ondersteuning van de *Hubertus - Vereniging (HVV)*, in de Lambermontlaan te Schaarbeek, voor ons ledenbeheer en onze huisvesting. Samen ontwikkelen wij immers *Synergiën* dankzij een effectieve aanwezigheid in het overleg voor het vlaamse beleid en in het bijzonder in de onlangs hernieuwde Minaraad. Beide verenigingen pleiten voor de erkenning van het *Prive-Natuurbeheer*, naast het beheer verricht door terreinbeherende organisaties, die eerder gericht zijn naar een intensief natuurbeheer. De privé-beheerder heeft inderdaad ook zijn plaats en dit is tevens erkend in het vlaams overleg voor *Natura 2000*.

LV en HVV hebben in 2009 samen een aantal informatiemomenten over *Natura 2000* georganiseerd, hierin ondersteund door het ANB. Tevens het proces gaat door, met het bovenlokaal overleg in de regio's voor het bepalen van de *S-IHD's*. Dit gaat nu in 2010 beginnen en - met wat vertraging - over een aantal jaren lopen. Samen zullen we aldus deze *Communicatie* hieromtrent dit jaar voortzetten en U verder informeren.

Voor de *Bosbouw* blijven wij de belangen van KBBM verdedigen in het beleidsoverleg. Wij willen ook onze samenwerking en complementariteit met de *Bosgroepen* versterken. *Bosgroepen* zijn nu gebiedsdekkend in Vlaanderen en hebben onlangs een koepelorganisatie opgericht, zodat hun structuur versterkt en ook coherent wordt. Wij moedigen dan ook onze leden aan om lid te worden van hun lokale bosgroep en daarin zelfs verantwoordelijkheid op te nemen. Bosgroepen ondersteunen immers de eigenaars zowel met vormingen als met het opmaken van beheerplannen en het inrichten van houtverkopen. *LV* moet al-



p.pofst: 019

De Landeigenaar in Vlaanderen is een uitgave van Landelijk Vlaanderen vzw. - Lambermontlaan 410 1030 Brussel - tel 02 217 27 40 - fax 02 217 27 43 v.u. B. de Lophem - www.landelijkvlaanderen.be



(Woord van de voorzitter: vervolg)

dus rechtstreeks deze taken zelf niet meer doen, zodat hierdoor rekening gehouden wordt met haar recente organisatiewijziging. In het strategisch- en operationeel overleg met de overheid zijn we dan sterker en vullen mekaar goed aan. Bovendien biedt de onafhankelijkheid van *LV* tegenover de overheid de nodige ruimte om de belangen van alle privé-bosbeheerders te verdedigen.

Op het vlak van de *ruimtelijke ordening* en van het *erfgoed* is *LV* nu rechtstreeks betrokken bij het beleid daaromtrent, dankzij onze aanwezigheid in haar Strategische Adviesraad (SARO). Onze belangrijkste aandachtpunten zijn, de toegenomen mogelijkheden voor functiewijzigingen, het hedendaags gebruik van erfgoed alsook het voorstel van nieuw decreet over onroerend erfgoed. Wij werken tevens nauw samen met de vlaamse vleugel van de *Vereniging voor Historische Woonsteden* (PHP), om privé-erfgoedbeheer te promoten. De inventaris van het "bouwkundig erfgoed" is nu afgewerkt en wordt een praktisch instrument, met nochtans een aantal gevolgen. De afbakening van het buitengebied gaat verder door en enkele *RUP's* zijn reeds in opmaak. Beide materies vergen onze speciale aandacht en hierover zullen wij in ons tijdschrift "De Landeignaar" regelmatig informeren. *LV* maakt ook deel uit van het *Vlaams Overleg Ruimtelijk Ordening (VLORO)*, die de privé-eigendom in het algemeen verdedigt, samen met de bouw- en immobiliensector. Ons lid, Gaetan van de Werve, is er de nieuwe voorzitter van geworden, in opvolging van Charles Adriaenssen. Wij danken tevens hen beiden voor hun daadwerkelijke inzet!

Een belangrijk thema komt meer en meer aan bod, de *toegankelijkheid* van bossen en ook van buurtwegen. De gemeenten, provincies, regionale landschappen en ook toerisme hebben immers plannen om het gebruik van deze *buurtwegen* te evalueren en ze zelfs te heropenen. Het regeringsakkoord haalt dit ook aan. Dit punt heeft ongunstige gevolgen voor landeigenaars en is vaak bron van zorg of betwisting. *LV* heeft reeds een aantal eigenaars in deze materie kunnen helpen. Binnenkort zullen we tevens een analyse van deze problematiek ter beschikking stellen van onze leden.

Over *landbouw* en *plattelandsbeleid*, o.a. de paardenhouderij, overleggen wij regelmatig met andere gebruikers van de open ruimte, vooral in de schoot van het Platform Buitengebied.

In de regionale terugkoppeling voor *lokale aangelegenheden* blijft *LV* zwak, alhoewel sommige leden er al actief zijn en zelfs voldoening lijken te vinden in de aldaar zelf opgebouwde relaties zowel met de overheid als met andere plattelandsactoren. Deze terreinbezetting is nochtans essentieel om doeltreffend onze standpunten te laten gelden.

LV wil aldus dringend de *communicatie* met haar talrijke leden versterken, met de hulp van moderne middelen zoals, een praktische *website* waarop alle nodige informatie over grondbeheer te vinden is, een elektronische *nieuwsbrief* met nuttige nieuws-



foto : Louis Bogaerts

berichten, een handig bruikbaar tijdschrift "*De Landeignaar*" en een jaarlijkse algemene *ledenvergadering*. Individuele dossiers kunnen we immers onmogelijk opvolgen maar toch kunnen we proberen onze leden te helpen met het verwijzen naar nuttige bronnen. Weliswaar moeten onze leden deze hulpmiddelen dan ook weten te gebruiken.

LV mist evenwel de nodige *vrijwilligers* die deze taken op zich willen en kunnen nemen, om zodoende onze werking verder te ondersteunen. Daarom doen wij nogmaals een warme *oproep* tot alwie zich op lokaal niveau wil inzetten en ook tot wie ons -zelfs op afstand- kan helpen bij het bemannen van een efficiënt werkende website.

Er is aldus nog veel werk aan de winkel, met weinige financiële, en menselijke middelen. Vandaar onze dringende oproep voor *vrijwilligers* doch ook voor uw trouwe jaarlijkse *financiële bijdrage*, waarvoor U tevens onlangs aangesproken zijt geweest. U kunt ook mogelijke *nieuwe leden* aanbrenge, zodat onze talrijke ideeën en ook ons potentiële effectief en vlug verwezenlijkt kunnen worden.

Laat ons de plaats van bos- en landeignaar, die ons eindelijk erkend wordt, in 2010 goed gebruiken! Alvast opnieuw een druk jaar! Dank voor uw waardevolle steun en medewerking.

✂

> *Philippe Casier*
Voorzitter Landelijk Vlaanderen

Eerherstel van de economische pijler

Als in vele beleidsdomeinen is er ook in het bosbeheer sprake van een slingerbeweging. Daar waar in de decades voorafgaand aan het bosdecreet (1990) de ecologische en sociale functie van het bos stiefmoederlijk behandeld werden, lijkt de slinger de laatste jaren thans volledig te zijn teruggeslagen in de andere richting: de economische functie van het bos wordt totaal verwaarloosd.

De volledige bossector (de volledige houtkolom, Landelijk Vlaanderen, de Vereniging voor Bos in Vlaanderen en de bosgroepen) stelt dit gezamenlijk vast en vindt het herstellen van een evenwichtig multifunctioneel bosbeleid, waarin de economische functie een prominente plaats heeft, een topprioriteit voor het bosbeheer in de volgende Vlaamse legislatuur. Deze actoren uit de bossector zullen, via een op te richten bosforum, het economische aspect naast andere aspecten m.b.t. het bos, continu opvolgen en onder de aandacht brengen.

In zoverre niet bekend geven we een aantal oorzaken van deze ondermaatse aandacht voor de economische functie van het bos. Deze lijst is met zekerheid onvolledig en omvat geen hiërarchie:

- **De planologische en/of sectorale beperking** van de economische functie in grote delen van het Vlaamse bos. In natuur- en bosreservaten, in het VEN, binnen het Natura-2000-netwerk wordt de economische functie indirect maar wel duidelijk ingeperkt via restrictief kapbeleid, stringente bepalingen m.b.t. soortenkeuze, obligate schoontijd, ...
- **De visie van de overheid** m.b.t. het beheer van de eigen bosdomeinen. In de eigen domeinen van de Vlaamse overheid wordt de economische functie nog actiever beperkt via soortenkeuze, allerhande exploitatiebeperkingen, ... Alleszins vervult de overheid geen voortrekkersrol m.b.t. duurzame houtproductie. Het is voor de bossector onduidelijk in welke mate dit te maken heeft met de positionering van het bosbeheer binnen de leefmilieuadministratie in een BBB-context, met een gebrek aan bosbouw kennis, met een bewuste beleidskeuze of een combinatie daarvan. Door het aankoopbeleid van de Vlaamse overheid, dat de voorbije decade te veel gericht was op aankoop van bossen in plaats van op aankoop voor bosuitbreiding wordt de economische betekenis van het Vlaamse bos verder ingeperkt.
- **Het overheidsbeleid ten aanzien van het privébos en de privébosbeheerder** dat te weinig inspeelt op de economische functie



foto: Louis Bogaerts

van het multifunctioneel bosbeheer

als driver voor bosbehoud, bosbeheer, draagvlak voor bosbezit, voor bos tout court, ... en tegelijkertijd de privébeheerder, die nochtans 70 % van het Vlaamse bos bezit, beschouwt als te controleren partij in plaats van betrouwbare bondgenoot en alleszins te weinig ondersteunend optreedt. Dit manifesteert zich op vele vlakken:

- te weinig boswachters bij de Afdeling Beleid (beleidswachters),
 - te beperkend machtigingsbeleid (oppervlakte en tijdstip kaalkappen, schoontijd, overmatige sturing op soortenkeuze, ...)
 - te weinig ruimte voor maatwerk (bv binnen de uitgebreide bosbeheerplannen),
 - een subsidiebeleid dat de economische functie niet aanmoedigt maar ze indirect geleidelijk vernietigt.
- **Het teruglopen van bosbouw kennis** binnen de overheid, de bosgroepen, de academische wereld en bij de bosteigenaars. Een sterke terugloop van de klassieke bosbouw kennis wordt vastgesteld bij beheerders, beleidsadviseurs en wachters van de Vlaamse overheid, maar ook bij INBO rest amper bosbouwonderzoek.

Van al deze oorzaken kunnen vele tientallen voorbeelden, verzameld tijdens de voorbije jaren, worden bezorgd. Aangezien dit slechts bijdraagt aan de probleemstelling en niet aan de oplossing gaan we er niet verder op in. Ook gaan we niet in op de onderlinge afhankelijkheden tussen deze oorzaken.

Voor zo ver als nodig geven we aan waarom de economische pijler van bosbeheer met de duurzame productie van hout door de bossector als essentieel beschouwd wordt:

- Omdat de economische component een essentieel onderdeel is van duurzaam bosbeheer (*Planet – People – Profit*).
- Omdat hout een duurzame grondstof is die in Vlaanderen ook steeds meer gebruikt wordt.
- Omdat een duurzaam beheerd bos, dus met oogst van hout, een belangrijke bijdrage levert aan de beheersing van de CO2-problematiek.
- Omdat de productie van hout en de economische inkomsten eruit nog altijd een belangrijke driver zijn voor bosbehoud en bosuitbreiding.
- Omdat er heel wat Vlaamse tewerkstelling en inkomsten voortvloeien uit de productie van hout in de eigen bossen.



foto: toerismemeetjesland.be



foto: affodil



(Eerherstel van de economische pijler van het multifunctioneel bosbeheer: vervolg)

Om deze redenen is de economische bosfunctie evenzeer een functie van algemeen maatschappelijk belang en niet te beperken tot de component 'opbrengst voor de bosbeheerder'.

Om de economische functie terug zijn plaats te geven binnen een duurzaam bosbeheer dient het Vlaams beleid zich te richten op:

• **Kennis opbouwen**

Heropbouw van een brede bosbouw kennis (maar met inbegrip van meer economisch getinte domeinen zoals boseconomie, bosexploitatie, bosinventarisatie en -dendrometrie, houttechnologie, ...) via academische (bosbouwingenieurs) en technische opleiding (wachters), via opleidingsinstellingen (Inverde), via onderzoekinstellingen (in eerste instantie INBO) gevolgd door interne kennisopbouw 'bosbouw' binnen het ANB en binnen de bosgroepen.

• **Verstandig sturen**

Uitwerken van beleidskaders die de verschillende functies gelijkwaardig bevorderen en niet één functie ten koste van de andere. Dit zal zeker een verschuiving vereisen in een aantal discussies: van 'exoot naar standplaatsgeschikt', van 'natuurlijke verjonging naar kwalitatief moeder materiaal', van 'standaard schoontijd naar maatwerk', ...

Verstandig sturen vraagt ook een evolutie van 'stringente kaders in de richting van maatwerk'. Als voorbeeld hierbij gelden de beheerplanning, de subsidiestelsels, ...

• **Evenwichtig informeren**

In haar communicatie (week van het bos, website, info in domeinen, ...) dient de Vlaamse overheid het voorbeeld te geven en een duurzame houtproductie te verdedigen binnen een maatschappij die zich (door desinformatie ?) steeds meer tegen elke kapping keert.

De overheid dient in alle opzichten het goede voorbeeld te geven bij de vermarkting van hout uit haar eigen domeinbossen, verkent vernieuwende vermarktingformules, informeert het publiek en de markt, ...

• **De privébeheerder ondersteunen**

De overheid dient, om haar doelstellingen mbt duurzaam bosbeheer te bereiken, te rekenen op de medewerking van de privé-eigenaars voor niet minder dan 70 % van de Vlaamse bosoppervlakte en kan dit slechts door actieve ondersteuning van de privébosbeheerders op meerdere fronten: voldoende beleidswachters, professionele bosgroepen, gepaste instrumenten, voldoende financiële middelen, ...

• **Metten en bijsturen**

De Vlaamse overheid meet niet alleen biodiversiteit of bosgebruik maar ook de economische opbrengsten van het Vlaamse bos en dient daartoe een periodieke bosinventaris uit te voeren, houtstromen in kaart te brengen, toekomstige productie te modelleren, ... en haar beleid bij te sturen waar nodig in afstemming met de andere functies van het bos.



Inschrijvingsformulier voor nieuwe leden

Ja ik steun Landelijk Vlaanderen vzw en haar doelstellingen. Ik stort mijn bijdrage op rekening nr. 335-0442690-28

Naam _____

Adres _____

Tel _____

Fax _____

E-mail _____

LEDENBIJDRAGE (BASISBEDRAG € 60 + € 2/HA)

Aldus stort ik € 60 +

= €

Handtekening _____

Terug te sturen naar: Landelijk Vlaanderen vzw.

Lambermontlaan 410 - 1030 Brussel - fax 02 217 27 43 - info@landelijkvlaanderen.be



foto: Louis Bogaerts

Inventaris Bouwkundig Erfgoed juridisch vastgesteld

Op 14 september heeft de administrateur-generaal van het Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed (VIOE) de Inventaris van het Bouwkundig Erfgoed voor Vlaanderen vastgesteld. Door die vaststelling is er voor het eerst een eenduidige en overzichtelijke lijst bepaald van het in Vlaanderen gebouwde patrimonium met erfgoedwaarde. De lijst bevat ongeveer 66 000 zowel beschermde als niet-beschermde gebouwen.

DE RECHTSGEVOLGEN

De vaststelling van de inventaris heeft vooral rechtsgevolgen voor het niet-beschermde waardevolle patrimonium. Dankzij de vaststelling worden vijf wettelijke bepalingen in de regelgeving over onroerend erfgoed, ruimtelijke ordening, wonen en energieprestaties geactiveerd. Vroeger waren die 'slapend' bij gebrek aan een vastgestelde lijst. Het gaat om uitzonderingsmaatregelen ten gunste van gebouwen uit de bouwkundige inventaris, met als doel ze zo veel mogelijk te vrijwaren.

Het gaat om de volgende vijf bepalingen:

1. Om een gebouw uit de vastgestelde lijst af te breken is altijd een stedenbouwkundige vergunning nodig. Die wordt door het gemeentebestuur al dan niet afgeleverd, nadat de erfgoedwaarde van het gebouw afgewogen is via een algemene onroenderfgoedtoets.
2. Een stedenbouwkundige vergunning is ook nodig om zonnepanelen of zonneboilers op een plat dak te plaatsen of te integreren in een hellend dak van een gebouw uit de lijst.
3. Zonevreemde gebouwen uit de lijst kunnen vlotter een nieuwe functie krijgen.

4. Gebouwen uit de lijst mogen afwijken van de geldende normen op het gebied van energieprestatie en binnenklimaat, voor zover die afwijking nodig is om de erfgoedwaarde van het pand in stand te houden.
5. In de sociale woningbouw geldt de regel dat kosten voor renovatie maximaal 80% mogen bedragen van de prijs voor een nieuwbouw van dezelfde omvang. Als de renovatiekosten meer bedragen, moet het gebouw worden gesloopt en vervangen door nieuwbouw. Voor gebouwen uit de lijst geldt die 80%-regel niet. Op die manier wordt sociale huisvesting in deze gebouwen door renovatie gestimuleerd.

DE INVENTARIS BOUWKUNDIG ERFGOED IS NU EEN VOLWAARDIG BELEIDSINSTRUMENT

Aan de Inventaris van het Bouwkundig Erfgoed wordt al sinds 1972 gewerkt. Tot 2005 werd de inventaris in een boekenreeks uitgegeven, maar tegenwoordig wordt hij online ontsloten via <http://inventaris.vioe.be>. Uit die wetenschappelijke inventaris is de lijst afgeleid die zopas juridisch is vastgesteld. Dat die nu wordt vastgesteld, betekent een erkenning van de inventaris als beleidsinstrument en stimuleert op een positieve manier het behoud van het gebouwde patrimonium van Vlaanderen. *(De vastgestelde inventaris is voor iedereen beschikbaar op de webpagina.)*

Het VIOE zal jaarlijks een actuele lijst van de inventaris van het bouwkundig erfgoed vaststellen en publiceren. De lijst is geordend per gemeente. Van de erfgoedobjecten die erop voorkomen, is het type en een nummer opgenomen, alsook een korte beschrijving, het adres en de coördinaten. Met die gegevens kan het erfgoedobject gelokaliseerd worden en kan er in de wetenschappelijke databank aanvullende informatie over het gebouw of gebouwencomplex opgezocht worden, zoals een uitgebreide wetenschappelijke beschrijving en foto's.



(Inventaris Bouwkundig Erfgoed juridisch vastgesteld : vervolg)

BESCHERMD VERSUS NIET-BESCHERMD?

Alle erfgoedobjecten die in de vastgestelde inventaris zijn opgenomen, genieten een vorm van vrijwaring voor de toekomst. Toch is er een onderscheid tussen het beschermde en het niet-beschermde waardevolle erfgoed dat in de lijst is vastgesteld. Voor beschermde monumenten gelden immers alle juridische bepalingen uit het Monumentendecreet. Voor het patrimonium dat in de zopas vastgestelde Inventaris van het Bouwkundig Erfgoed is opgenomen, gelden alleen de hierboven vermelde juridische bepalingen, behalve uiteraard voor die gebouwen die eveneens beschermd zijn als monument. Voor beschermde monumenten gelden zowel de rechtsgevolgen van de bescherming als die van de vastgestelde inventaris.

(Bron: Persbericht van de Vlaamse overheid, 14 september 2009)

JURIDISCH KADER

Decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, art. 12/1.

De Vlaamse Regering stelt een inventaris van het bouwkundig erfgoed vast onder de vorm van een systematische oplijsting per gemeente, waarbij per opgenomen constructie of gezicht een



- De korte beschrijving geeft een beperkte indicatie van het bouwkundig erfgoedobject. De adresgegevens laten toe het bouwkundig erfgoedobject te lokaliseren.
- De Lambertcoördinaten maken het mogelijk om het bouwkundig erfgoedobject cartografisch te lokaliseren en biedt enig inzicht in de locatie van bouwkundige erfgoedobjecten zonder adres of huisnummer.

RECHTSGEVOLGEN IN VLAAMSE DECREET- EN REGELGEVING

De vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed van 14 september 2009 zorgt ervoor dat er voor het eerst een éénduidige en overzichtelijke lijst van het gebouwd patrimonium in Vlaanderen bepaald is.

Opname in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed betekent voor elk van de erfgoedobjecten dat zij een vorm van vrijwaring voor de toekomst genieten. Deze vrijwaring verschilt echter sterk van een bescherming als monument. Voor beschermde monumenten gelden immers alle juridische bepalingen uit het monumentendecreet.

Door de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed van 14 september 2009 treden een aantal andere wettelijke



beknopte wetenschappelijke beschrijving wordt gevoegd. De inventaris wordt beschikbaar gesteld in boekvorm of in een beveiligd gedigitaliseerd bestand.

Bij de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed worden van elk object het type, het uniek identificatienummer, een korte beschrijving, het adres en de Lambertcoördinaten opgenomen.

- De vastgestelde lijst is geordend per gemeente.
- De combinatie van het relictype (R = relict, G = bouwkundig geheel) met het identificatienummer maken het mogelijk om in de databank op de wetenschappelijke inventaris van het bouwkundig erfgoed alle beschikbare informatie over het bouwkundig erfgoedobject, zoals wetenschappelijke beschrijving en foto's, te consulteren.

bepalingen in de Vlaamse decreet- en regelgeving in werking. Er gelden binnen het onroerend erfgoedbeleid, stedenbouwkundig, woon- en energieprestatiebeleid een aantal uitzonderingsmaatregelen ten gunste van gebouwen uit de vastgestelde inventaris, met als doel die zoveel mogelijk te vrijwaren.

Decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, art. 12/2.

Dit decreet bepaalt dat een stedenbouwkundige vergunning voor het slopen van als bouwkundig erfgoed geïnventariseerde constructies slechts kan worden afgeleverd na een algemene onroerenderfgoedtoets. Dit geldt enkel voor constructies uit de vastgestelde inventaris die niet zijn opgenomen in de lijst van het beschermd erfgoed. Voor beschermd erfgoed gelden andere regels.

Besluit van de Vlaamse regering van 14 april 2000 tot bepaling van de vergunningsplichtige functiewijzigingen en van de werken, handelingen en wijzigingen waarvoor geen stedenbouwkundige vergunning nodig is, art. 3, 5° a) en art. 3, 8°, b). Dit besluit bepaalt dat er altijd een stedenbouwkundige vergunning nodig is voor :

§ het plaatsen van fotovoltaïsche zonnepanelen en/of zonneboilers op een plat dak en fotovoltaïsche zonnepanelen en/of zonneboilers geïntegreerd in het hellende dakvlak op gebouwen opgenomen in de inventaris van het bouwkundig erfgoed; en

§ de afbraak van gebouwen of constructies die opgenomen zijn in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed.

De erfgoedwaarde van deze panden moet worden afgewogen in de motivatie voor het al dan niet toekennen van deze vergunning.

Besluit van de Vlaamse regering van 28 november 2003 tot vaststelling van de lijst van toelaatbare zonevreedde functiewijzigingen, art. 10.

Dit besluit regelt de toelaatbare functiewijzigingen voor gebouwen gelegen buiten de geëigende bestemmingszone. De rege-



foto's: Louis Bogaerts

ling speelt op een positieve wijze in op de problematiek van de zonevreedde door functiewijzigingen vlotter mogelijk te maken voor zonevreedde gebouwen die ondermeer voorkomen in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed.

Decreet van 22 december 2006 houdende eisen en handhavingsmaatregelen op het vlak van de energieprestaties en het binnenklimaat van gebouwen en tot invoering van een energieprestatiecertificaat en tot wijziging van artikel 22 van het REG-decreet, art. 7, 1°.

Er worden in dit decreet vrijstellingen of afwijkingen op de EPB-eisen voorzien voor gebouwen opgenomen in een vastgestelde inventaris.

Besluit van de Vlaamse Regering van 12 oktober 2007 houdende de financiering van de sociale huisvestingsmaatschappijen voor de realisatie van sociale huurwoning en de daaraan verbonden werkingskosten, art. 7.

Dit besluit betekent dat de '80%-regel' niet geldt voor gebouwen die opgenomen zijn in de vastgestelde inventaris van het bouwkundig erfgoed. De '80% regel' houdt in dat een renovatie van een gebouw maximum 80% mag kosten van de prijs voor een nieuwbouw van dezelfde omvang. Als de kostprijs hoger ligt dan die 80%, wordt er normaal overgegaan tot slooping en nieuwbouw.

RECHTSGEVOLGEN IN ANDERE WET-, DECREET- EN REGELGEVING

De opname van een pand of een constructie in de vastgestelde inventaris van het Bouwkundig Erfgoed heeft op het Vlaamse beleidsniveau enkel bovenstaande juridische gevolgen. Het staat andere overheden of administraties echter vrij om hun adviezen te baseren op de informatie die beschikbaar is via de inventaris. Vanuit andere beleidsvelden of overheden kan men zich op de inventaris baseren om het bouwkundig erfgoed via een aantal specifieke maatregelen te waarderen.

RECHTSMIDDELEN TEGEN OPNAME IN DE VASTGESTELDE INVENTARIS

De burger kan op twee verschillende manieren reageren tegen een beslissing van de overheid, i.c. de vaststelling van de inventaris van het bouwkundig erfgoed :

§ een administratief beroep indienen bij een orgaan van het actief bestuur dat ertoe strekt een beslissing van dat orgaan zelf, i.c. het VIOE of de bevoegde minister, of dat van een hiërarchisch ondergeschikt orgaan, te doen intrekken, wijzigen of indien beroep gericht tegen het nalaten te beslissen alsnog een beslissing te verkrijgen.

§ een juridictioneel beroep wordt ingediend en beslecht door een rechtbank.

Een belangrijk verschil tussen een administratief en een juridictioneel beroep is dat in het kader van het eerste naast de wettigheid tevens de opportuniteit van een beslissing in vraag kan worden gesteld.

Juridisch gezien is er geen administratief beroep voorzien tegen de opname van bouwkundig erfgoed in de inventaris. De mogelijkheid om een willig of oneigenlijk beroep in te dienen bestaat altijd, zelfs wanneer geen enkele normatieve bepaling daarin voorziet. Het kan als een algemeen rechtsbeginsel worden beschouwd.

Er is dan sprake van een niet-georganiseerd beroep wat wil zeggen dat de beroepsmogelijkheid niet op een uitdrukkelijke bepaling is gesteund en de overheid niet verplicht is het beroep te beantwoorden.





fotos : Google Maps

RUP's

De afbakening van de open ruimte deel landbouw, bos, natuur gaat verder door. Wij hebben meerdere malen uw aandacht gevestigd op deze belangrijke wijzigingen op de gewestplannen die rechtsgevolgen hebben. Hier vindt U per deelgebied de lopende en reeds afgewerkte gewestelijke RUP's.

regio Haspengouw -Voeren

- Bos- en landbouwgebieden "Schelfheide" (Geetbets, Nieuwerkerken)
- Natuur en landbouwgebieden "Vinne - Galgenveld" (Zoutleeuw)
- Landbouw-, natuur- en bosgebieden "Vallei van de Winterbeek Sint-Huibrechts-Hern, Schalkhoven en Romershoven"(Hoeselt)
- Landbouw-, natuur en bosgebieden "Jongebos en vallei van de Mombeek van Wintershoven tot Wimmertingen" (Hasselt, Kortessem, Diepenbeek)
- Natuur- en landbouwgebieden "Vallei van de Herk en Mombeek van Alken tot Herk-de-Stad" (Alken, Hasselt, Herk-de-Stad)

regio Kust-Polders-Westhoek

- Natuurgebieden "Strand Middenkust-Oost" (Oostende, Bredene, De Haan)
- Natuurgebieden "Strand Middenkust-West" (Kosksijde, Nieuwpoort, Middelkerke, Oostende)
- Landbouw, natuur- en bosgebieden "Blankaart-Merkembroek" (Diksmuide, Houthulst)

regio Veldgebied Brugge-Meetjesland

regio Hageland

regio Neteland

regio Leiestreek

- Leievallei omgeving Kortrijk

regio Schelde-Dender

- Gebieden van het geactualiseerd Sigmaphan "Polder van Vlassenbroek, Grote en Kleine Wal, Zwijn en Groot Schoor" (Hamme, Dendermonde)
- Gebieden van het geactualiseerd Sigmaphan "Cluster Kalkense Meersen" (Wichelen, Wetteren, Laarne, Berlare)

regio Noorderkempen

regio Limburgse Kempen en Maasland

regio Antwerpse Gordel / Klein-Brabant

regio Waasland

Definitief vastgestelde ruimtelijke uitvoeringsplannen :

- Onderdelen grote eenheid natuur "Stropersbos" (Sint-Gillis-Waas en Stekene)
- Gecontroleerd overstromingsgebied "Kruibeke-Bazel-Rupelmonde" (Kruibeke)
- Intergetijdengebied "Noordelijk gedeelte Prosperpolder" (Beveren)

Voorlopig vastgestelde ontwerpen van ruimtelijke uitvoeringsplannen :

- Gebieden van het geactualiseerd Sigmaphan "Durmevallei" (Hamme, Temse, Waasmunster)

regio Zenne-Dijle-Pajottenland

regio Vlaamse Ardennen

BOOR

Meer info op de website http://www2.vlaanderen.be/ruimtelijk/planningsprocessen/plpr_bg/agnas/index.html

Koepel Vlaamse bosgroepen opgericht Taakstelling



Op 13 oktober verzamelden de afgevaardigden van de Vlaamse bosgroepen in het Stadhuis van Mechelen. In dit historisch kader ondertekenden zij de stichtingsakte van de vzw Koepel van Vlaamse Bosgroepen, een nieuwe mijlpaal in het succesverhaal van de bosgroepen. Doelstellingen van dit samenwerkingsverband zijn onder meer: een betere kennisuitwisseling tussen de bosgroepen, een efficiëntere doorstroming van de terreinervaringen naar het beleid en een ruimere bekendmaking van de realisaties van de bosgroepen.

Gedurende de voorbije twee jaar tekenden de betrokken bosgroepen de krijtlijnen uit waarbinnen de samenwerking zal verlopen. Een proces dat kon rekenen op de intensieve ondersteuning van de Bosgroep Oost-Vlaanderen Noord en resulteerde in ontwerpstatuten voor een nieuwe vzw. Deze statuten bepalen onder andere dat elke erkende bosgroep kan toetreden tot de koepel en een stemgerechtigde vertegenwoordiger kan afvaardigen in de Algemene Vergadering. De Raad van Bestuur is samengesteld uit één bouseigenaar per provincie en twee bosgroepcoördinatoren. De Algemene Vergadering duidde op 13 oktober volgende vertegenwoordigers aan: Jan Spaas (voorzitter, Limburg), Adgild Hop (ondervoorzitter, Antwerpen), Luc Claus (penningmeester, O.-Vl.), Eric Somers (Vl.-Brabant), Hugo Van Severen (W.-Vl.), Hans Scheirlinck (secretaris, Bosgroep Vl. Ard. Tot Dender) en Luc Laeremans (Bosgroep Antwerpen Zuid)



*Toespraak van de heer Jan Spaas, voorzitter van de koepel van de Vlaamse bosgroepen, ter gelegenheid van de voorstelling van die koepel in Huizingen op 24 oktober 2009
Mevrouw de Minister, Heren Ge-deputeerden
Geachte Dames en Heren van het Agentschap NB en van de Provincie's, beste bestuurders en leden van de Vlaamse Bosgroepen.*

Het is voor de bosgroepen een grote eer en een hoopvol signaal dat U voor deze algemene ledenbijeenkomst tijd vrij gemaakt hebt, uw vrije tijd, om beter met elkaar kennis te maken.

Op 13 oktober hebben al de erkende bosgroepen samen de vzw Koepel van de Vlaamse bosgroepen opgericht om onderlinge samenwerking te bevorderen.

Namens het bestuur van de Koepel ben ik zo vrij U de doelstellingen van de bosgroepen en de daarop afgestemde koepelwerking samen te vatten en hun belang voor hoofdzakelijk privé bosbeleid in Vlaanderen in het licht te stellen.

Vervolgens zal ik enkele aandachtspunten aanhalen waarvan wij, en dan bedoel ik de ganse bosbouwsector, menen dat zij voor het bevorderen van het privé bosbeheer moeten benadrukt worden.

De doelstellingen van de bosgroepen zijn expliciet vermeld in Art. 41 van het aangepast Bosdecreet en worden ook consequent door toegewijde en bekwame coördinatoren toegepast. Zij, de coördinatoren, motiveren ondersteund door hun bestuurders, de privé bosbeheerders tot een duurzaam bosbeheer, adviseren hen in zake beheerwerken, organiseren gezamenlijke houtverkopen en de inzet van arbeidsploegen, tevens wordt het recreatief medegebruik gestimuleerd. Met het opstellen van gezamenlijk beheerplannen – waarvan de opvolging nog op punt moet gesteld en georganiseerd worden –, wordt aan de vele kleine bouseigendommen de mogelijkheid geboden de bosfunctie's gebiedsgericht en gecoördineerd uit te oefenen. Dit alles was zo goed als onmogelijk zonder de bosgroepen, waarvan intussen verschillende aan het maximum van hun capaciteit werken en aan uitbreiding toe zijn.

Op enkele jaren tijd sloten zich bijna 7 000 bouseigenaars (goed voor 30 000 ha)aan bij de bosgroepen. De bosgroepen werken op die manier mee aan een breed maatschappelijk draagvlak van duurzaam en multifunctioneel bosbeheer in Vlaanderen. Talloze realisatie's op het terrein tonen aan dat vele privé bouseigenaars bereid zijn mee in te stappen in deze unieke vorm van publiek – private samenwerking rond bos – en natuurbeheer.

Om die werking te ondersteunen hebben de bosgroepen zich in een koepel verenigd om een centraal aanspreekpunt te zijn en daartoe een ondersteunende structuur uit te bouwen, om ervaringen uit te wisselen en gemeenschappelijke noden en knelpunten kenbaar te maken en oplossingen te zoeken.



(Koepel Vlaamse bosgroepen opgericht Taakstelling: vervolg)

De oprichting van de koepel was mogelijk dank zij de Lotto gelden van 2008 door uw voorganger ter beschikking gesteld voor de aanloop fase (10 maanden). Daarnaast heeft de koepel nu van het ANB financiële ondersteuning gekregen voor het tewerkstellen en huisvesten van een coördinator voor een periode van 18 maanden. Hiervoor wil ik U Mevrouw de Minister en ook het ANB van harte bedanken. Bosgroepen zijn uiteraard verschillend, zowel ingevolge de ingesteldheid en inzichten van de leden en de bestuurders als in gevolge de verschillen in bos-type's qua boom – samenstelling, standplaatskenmerken en bezitsvormen, nl. grote openbare bossen in een aantal bosgroepen doch hoofdzakelijk kleine privé beseigendommen.

Met respect voor deze verscheidenheid en erkenning van de eigenheid van elke bosgroep als basis – principe voor de koepelwerking, betrachten de leden en de bestuurders van de koepel meerwaarden te creëren voor de bosgroepen en de bosbouw in Vlaanderen in het algemeen.



foto: Louis Bogaerts

Het is tevens de bedoeling de werking van de bosgroepen te professionaliseren. Voor ANB een bron van informatie te zijn over wat er leeft op het terrein, opgebouwde expertise en opportuniteiten ter ondersteuning van het bosbeleid in het licht te stellen.

De koepel heeft aldus een belangrijke signaalfunctie. Vermits zij de signalen vanuit de basis registreert en deze op haar beurt informeert over de inzichten van de politieke en administratieve overheden. De koepel organiseert i.s.m. de overheden eveneens de vertegenwoordiging in raden, commissie's en overleg organen. Ook externen kunnen de koepel aanspreken voor informatie van en naar de bosgroepen. Netwerking uitbouwen met o.a. burens in de ruimte, landbouw, natuur, bosreservaten, jagers, landschappen, waterbeheer en drgl. kan waar nuttig gestimuleerd worden, zowel op lokaal als gewestelijk niveau. Bosgroepen zijn aldus bruggenbouwers tussen bosbeheerders en andere partners in de Open Ruimte. Een evaluatie van de koepelwerking na deze aanloop fase zal leiden, zo hopen we, tot een voortzetting van de financiële ondersteuning.

Tenslotte zijn al onze actie's gericht op het Bos als zodanig en zij die het bos beheren. Duurzaam bosbeheer is de toekomst en houtproductie is daarvan een (belangrijke) pijler. Wij stellen echter vast dat de economische functie in de visie en de missie

van het Vlaams bosbeleid onbestaand is alhoewel houtproductie de andere bosfunctie's niet hoeft te belemmeren. De goed opgeleide bosbeheerder weet de niet vermarktbaar bosfunctie's als toegankelijkheid, natuurontwikkeling, bijdragen aan landschap en milieu perfect te combineren met houtproductie.

Vlaanderen bezit bos in grotere entiteiten hoofdzakelijk als domein en openbaar bos. De kleine privé beseigendommen vormen echter het grootste deel van het Vlaamse privé bosbezit dat tussen 65 en 70% van het bosareaal vertegenwoordigt. Het vermindert echter jaarlijks door verkopen aan het Agentschap en de Natuurverenigingen. Ontwikkeling die bij geëngageerde bosbeheerders tot ontmoediging leidt. (Familie en burens zien hun kansen, om hun klein bosbezit uit te breiden voorbijgaan). Bovendien leidt verwerving niet steeds tot een maatschappelijke meerwaarde aangezien kandidaat privé – beseigenaars in meerdere gevallen bereid zijn deze domeinen op een analoge duurzame manier te beheren.

Mevrouw de Minister, niettegenstaande het grootste deel van ons bosareaal uit particulier bos bestaat, zijn de middelen die naar de particulieren beseigenaars gaan beperkt. Slechts 3% van de begroting van het ANB gaat naar de bosgroepen en minder dan 1% van de begroting is rechtstreekse steun aan de particuliere beseigenaars. Met dit beperkt budget moeten de coördinatoren de beheerders van het kleine bosbezit motiveren om samen uitgebreide bosbeheerplannen op te stellen, de toegankelijkheid te verbeteren en de ecologische bosfunctie te ondersteunen. Een groot deel van de begroting gaat echter naar aankoop zelfs van bestaande bossen.

Wij stellen ons de vraag moet in een crisisperiode de nadruk niet liggen op beheer, arbeid genererend, i.p.v. aankoop van bestaand bos, tenzij verantwoord door een doelmatigheidsanalyse, waarvoor criteria dienen opgesteld te worden.

Omdat het stimuleren van privé natuur en bosbeheer het draagvlak voor bos en natuur versterkt, doe ik bij deze, Mevrouw de Minister, een oproep om samen te bekijken hoe de bestaande middelen voor het Vlaamse bos – en natuurbeleid efficiënter kunnen ingezet worden door de publiek – private samenwerking, die via de bosgroepen bestaat, verder uit te bouwen.

Tot slot wil ik het ANB en de Vlaamse provincie's, als belangrijke partners van de bosgroepen, bedanken voor de ondersteuning die de bosgroepen momenteel krijgen. Bovendien wil ik nogmaals benadrukken dat de publiek – private samenwerking zoals dit via de bosgroepen verloopt, een echte meerwaarde is voor ons Vlaams bos.

Mevrouw de Minister, Dames en Heren, oprechte dank voor uw aandacht. Wij, de bosgroepen verzekeren U onze loyale medewerking.